Cena egzemplarza 15 groszy

PRZEGLĄD POMORSKI

DZIENNIK CHEŁMŻYŃSKI

Organ urzędowych ogłoszeń pow. toruńskiego i m. Chełmży

Pismo demokratyczne i bezpartyjne poświęcone sprawom kulturalno-oświatowym i gospodarczym

PRENUMERATA:

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt z dodatkiem tygodniowym „STRZECHA RODZINNA" wynosi miesięcznie w ekspedycji 2,10 zł, z odnoszeniem w dom przez listonosza 2,46 zł, kwartalnie 7,38 zł.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie gazety.
Nakładem i drukiem „Drukarni Przemysłowej" (Fr. Miemczyk) w Chełmży.
Redakcja czynna od godziny 11 — 12 i od 16 — 17-tej.
Redaktor odpowiedzialny: FRANCISZEK MIEMCZYK, Chełmża.

Telefon 72.

OGŁOSZENIA:

10 groszy za milim. 1 łamowy, szerokości 33 mm. Za reklamy na stronie tekstowej szerokości 82 m/m. 50 gr. na II-giej 75 gr. na I-ej 1,— zł.
Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. — Przy dochodzeniach sądowych i konkursach wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty.
Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsca administracja nie odpowiada
Konta bankowe: Komunalna Kasa Oszczędności w Chełmży — Bank Ludowy Chełmża — Miejsce płatności — Chełmża. —

Redakcja Administracja i Ekspedycja: Chełmża, przy Rynku Bednarskim nr. 1., narożnik ul. Hallera

Nr. 160. | Chełmża, wtorek, dnia 16-go lipca 1929 r. | Rok II.

Dział urzędowy powiatu toruńskiego.

(Za dział urzędowy odpowiedzialny Nacz. Sekr. Wydz. Pow. Augustyn Weiss).

Rozliczenie

40% udziału w dodatkach komunalnych do państw. podatków od spożycia pp. za maj 1929 r.

L. b.	Miejscowość	Ilość mieszk.	przypada na gminę
1	Bielczyny	383	8.88 zł
2	Bierzgłowo	411	9·53
3	Biskupice	447	10·36
4	Bogusławki	152	3·52
5	Brąchnowo	839	19·45
6	Brzeczka	495	11·48
7	Brzoza	177	4·10
8	Chrapice	97	2·25
9	Czarnebłoto	603	13·98
10	Czarnowo	467	10·83
11	Cegielnik	285	6·61
12	Dębiny	522	12·10
13	Dziemiony	287	6·65
14	Folgowo	158	3.66
15	Górsk	358	8.07
16	Gostkowo	455	10.55
17	Grabowiec	263	6.10
18	Grębocin	1300	30.14
19	Grzywna	781	18.11
20	Gutowo	302	7.00
21	Grabie	310	7.19
22	Kamionka	510	11.82
23	Kaszczorek	413	9.57
24	Kopanino	179	4.15
25	Kończewice	400	9.27
26	Kozibór	123	2 85
27	Łążyn	839	19.45
28	Lubianka	562	13.03
29	Lubicz	1027	23.80
30	Lulkowo	435	10 08
31	Liznowo	205	4.75
32	Mała Nieszawka	181	4.20
33	Mała Zławieś	429	9.95
34	Młyniec	579	13 42
35	Nieszawka	254	5.89
36	Nowa Chełmża	147	3.41
37	Nowa Wieś	240	5.56
38	Otłoczyn	294	6.82
39	Papowo Bisk.	397	9.20
40	Papowo Toruńskie	736	17.06
41	Pędzewo	413	9.b7
42	Piaski	465	10.78
43	Pieczenia	273	6.33
44	Popioły	238	5.52
45	Rogówko	316	7.33
46	Rogowo	277	6.43
47	Rozgarty	243	5.63
48	Rubinkowo	254	5.89
49	Rudak	702	16.28
50	Rzęczkowo	825	19.13
51	Siemoń	1076	24.95
52	Silno	354	8.21
53	Skąpe	626	14.51
54	Skłudzewo	339	7.86
55	Smolnik	22	0 51
56	Smolno	108	2 50
57	Stanisławka	102	2.36
58	Stary Toruń	141	3 27
59	Staw	211	4 89
60	Stawki	725	16.81
	Do przeniesienia	241.42	573.62 zł

L. p.	Miejscowość	Ilość mieszk.	przypada na gminę
	Z przeniesienia	241.42	573.62 zł
61	Świerczyny	141	3 27
62	Toporzysko	384	8.90
63	Wrzosy	745	17.27
64	Wielka Nieszawka	287	6.65
65	Wielka Zławieś	223	5.17
66	Zajączkowo	197	4.57
67	Zelgno	396	9.18
68	Złotorja	647	15.02
69	Zarośle Cienkie	287	6.65
L. dz. W. III. 10. 6. 29)		280 49	650.30 zł

Powyższe podaję panom Sołtysom do wiadomości celem odebrania wyżej wymienionych kwot w przeciągu 14 dni z Rachuby Wydziału Powiatowego.

TORUŃ, dnia 11. lipca 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta Powiatowy, Dr. Bogocz.

Koniec działu urzędowego.

Kubala i Idzikowski odlecieli do N. Jorku.

Paryż, 14. 7. Wczoraj rano o godzinie 4,45 lotnicy polscy Kubala i Idzikowski odlecieli samolotem z lotniska Le Bourget do Nowego Jorku. Pomyślny odlot samolotu „Marszałek Piłsudski" odbył się w obecności przedstawicieli ambasady i szeregu wybitnych osobistości oraz rozentuzjazmowanych tłumów publiczności.

Idzikowski zabity, Kubala ranny.

Warszawa, 15. 7. godz. 0.40. (Pat) Otrzymaliśmy następującą radjo depeszę ze statku „Iskra", który dokonywał poszukiwań lotników polskich u brzegu Azorów. „Samolot w chwili lądowania na wyspie Gratiosa eksplodował. Major Idzikowski zabity, pogrzeb się odbył dziś o godz. 3 po południu. Major Kubala ranny, znajduje się w szpitalu. Miejsce wypadku nie było wiadomem Przez całą noc dokonywałem poszukiwań na morzu Po otrzymaniu szczegółów idę na wyspę Gratiosa.

Lotnicy francuscy „Iskra" wrócili.

Według otrzymanych dotychczas niestwierdzonych wiadomości lotnicy francuscy, którzy wystartowali do lotu transatlantyckiego pół godziny później po polskim, wrócili do Paryża.

Oczyszczenie Górnego Śląska od elementów Polsce wrogich.

Katowice, 13. 7. Decyzją władz nie przedłużono prawa pobytu w Polsce naczelnemu dyrektorowi technicznemu Huty Bismarcka dr. Kallenbornowi, obywatelowi niemieckiemu. Musi on w przeciągu 7 dni opuścić Górny Śląsk. Dr. Kallenborn należał do różnych związków oficerskich i odbywał częste konferencje w Niemczech.

Zaznaczyć wypada, że Huta Bismarcka ma doniosłe znaczenie dla przemysłu wojskowego i już obecnie pracuje na potrzeby wojska.

Dr. Kallenborn zwrócił się o interwencję do poselstwa niemieckiego w Warszawie.

Bunt komunistów w więzieniu ukarany.

Lwów, 13. 7. W dniu dzisiejszym ogłoszono wyrok w sprawie 7 komunistów, oskarżonych o wywołanie buntu w więzieniu przy ul. Kazimierzowskiej w styczniu br. Wszyscy więźniowie zostali zasądzeni, a mianowicie Aderman na 4 miesiące więzienia, Herz na 4 mies., Wiener na 6 mies., Schester na 6 mies., Kulig na 3 miesiące, Kulczycki na 7 mies., Stóg na 6 mies. ciężkiego więzienia. Są to przeważnie skazańcy, odsiadujący karę za działalność komunistyczną.

W jednem mieście zamknięto 11 cerkiew.

Warszawa, 13. 7. W Permie w ostatnich dniach zamknięto jednocześnie 11 cerkwi. W mieście tem wszystkich cerkwi było ogółem 12. Zamknięcie nastąpiło na skutek t. zw. „żądań robotników", a inaczej mówiąc na skutek planowej akcji czynników rządzących, przybieranej w formie „żądań ludu pracującego", który to sposób jest obecnie szeroko stosowany w pracach antychrysta.

Zamknięcie świątyń wywołało głośnie protesty ludności bezwolnej wobec aktu gwałtu. „Prawda" moskiewska podała tylko krótką notatkę, podkreślając, że żądaniom robotników stało się zadość.

Litwini w dalszym ciągu niepokoją polskie pogranicze.

Wilno, 13, 7. Ubiegłej nocy na pograniczu polsko-litewskiem w rejenie Słobódki patrol straży litewskiej postrzelił gęstym ogniem karabinowym żołnierzy KOP.

Również na odcinku granicznym Orany nocy dzisiejszej kilku uzbrojonych osobników wraz z trzema strażnikami litewskimi usiłowali wciągnąć w zasadzkę patrol KOP. Plan ich jednak został pokrzyżowany przez dzielnych Kopistów. Litwini ostrzeliwali nasz patrol ogniem karabinowym, zaś szaulisi rzucili dwa ręczne granaty na nasze terytorjum które na szczęście nie eksplodowały. Patrol KOP użył również broni, zmuszając Litwinów do cofnięcia się na ich terytorjum. Podczas strzelaniny jeden ze strażników litewskich został ciężko ranny.

Pomorze jako teren turystyczny.

Pomorze jako teren turystyczny jest w kraju, po Karpatach i Tatrach, najbardziej terenem przygotowanym, najmniej zaś odwiedzanym. Zarówno piękne widoki jezior i wzgórz, liczne zabytki historyczne jak i taniość w porównaniu i innemi okolicami Polski oraz wygodna komunikacja kolejowa i szosowa, powinny być czynnikiem przyciągającym turystów i wycieczkowców.

Pomorska Ajencja Turystyczna w Toruniu, ulica Różana 5 telefon 903, celem ułatwienia i umożliwienia zwiedzania i poznania Pomorza opracowała, opierając się na wzorach europejskich, kilka tur wycieczkowych, obejmujących najciekawsze i najpiękniejsze okolice Pomorza, mianowicie:

A. — Toruń — Grudziądz — Chojnice — Szwajcarja Kaszubska — Gdynia — Hel 6 dni 75 zł.

B. — Toruń — Gdańsk (Wisła) — Gdynia — Hel — Szwajcarja Kaszubska — Chojnice — Grudziądz 7 dni — 30 zł.

C. — Toruń — Chełmża — Chełmno — Grudziądz 3 dni — 30 zł.

D. — Toruń — Brodnica (Pojezierze Brodnickie) $1^1/_2$ dni 31 zł. 1 dzień — 15 zł.

Oczywiście, iż według życzeń turystów przygotowane i urządzone też być mogą wycieczki w innych kierunkach.

Wycieczki odbywają się przy pomocy kuponów t. zn. członkowie wycieczki wykupują w Pomorskiej Ajencji Turystycznej na całą turę kupony, któremi opłacają noclegi, pożywienie, przewodników, statek, autobusy etc.

Ilość osób w wycieczkach pożądana jest od 25 osób wzwyż, ponieważ jest wtedy możność wykupienia w miejscu wyjazdu ulgowego biletu zbiorowego (przez Poznań, co jest konieczne) na całą turę ze zniżką 50%.

Organizatorzy wycieczek w ilości 40 osób każda uzyskają tytułem premji zwrot własnych kosztów wyszczególnionych pod A. B. C. D. E — przy 25 osobach zwrot 50% tych kosztów.

O bliższe informacje zaleca się zwrócić do Pomorskiej Ajencji Turystycznej w Toruniu, ulica Różana 5.

Z kraju.

Katastrofa kolejowa pod Zagórzanami.

Z Warszawy donoszą W dniu 11 b. m. o godz. 6.50 w krakowskiej dyrekcji kolejowej między stacjami Zagórzany-Biecz, na linji Stróże-Jasło wykoleił się próżny pociąg towarowy. Wykolejeniu uległo 14 wagonów oraz parowóz, które zatarasowały w poprzek tor. Podtorze w miejscu katastrofy zostało całkowicie zniszczone. Maszynista Szuba i palacz Dąbrowski odnieśli ciężkie rany. Ruch towarowy na tym odcinku wstrzymano, ruch osobowy utrzymany jest z przesiadaniem.

Na miejsce katastrofy przybyła specjalna komisja kolejowo-śledcza. Przyczyna katastrofy niewyjaśniona.

Pogrzeb ś. p. J. Fałata.

Przy bardzo tłumnym udziale publiczności odbył się wczoraj pogrzeb ś. p. J. Fałata. Na pogrzeb przybyli przedstawiciele władz, malarstwa polskiego, stowarzyszeń kulturalno-oświatowych oraz okolicznego ludu polskiego. P. ministra oświaty reprezentował dr. Tadeusz Dobrowolski. Zwłoki śp. p. J. Fałata złożone zostały w rodzinnym grobowcu.

Włamania do urzędów.

Ze Złoczowa donoszą o włamaniu, dokonanem o północy do kasy okręgowego sądu karnego. W chwili, gdy włamywacze uszkodzili ścianę jednej z kas, a w drugiej wywiercili otwór, zostali spłoszeni przez przechodzącego w pobliżu sądu wiceburmistrza Majbluma, który zawiadomił policję.

Niedługo potem dokonano śmiałego włamania do kasy miejskiej w Sasowie pow. złoczowskim, gdzie złodzieje zabrali z kasy 2 000 zł., ulokowane tam parę godzin przedtem przez burmistrza miasta. Sposób włamań tych wskazuje, że dokonali ich „zawodowcy", przybyli prawdopodobnie ze Lwowa na gościnne występy.

Obrabowanie urzędu gminnego.

Z Podhajec donoszą o zuchwałym napadzie rabunkowym na urząd gminny w Złotnikach. Dwóch uzbrojonych bandytów wtargnęło przez strych do kancelarji urzędu gminnego i po sterroryzowaniu urzędników jeden ze sprawców rozbił szafę, z której zabrał kasę podręczną, zawierającą 5.000 zł. W oddaleniu około 150 kroków od budynku rabusie kasę rozbili i po zabraniu gotówki, zbiegli.

Katolicki prymas Anglji przybył do Polski.

Do Zakopanego przybył arcybiskup Bourne. Razem z nim przybyła wycieczka stowarzyszenia katolickiego angielskiego. Jest to druga już wizyta ks. arcybiskupa Bourne'a w Polsce.

Zamordowała męża siekierą podczas snu.

W ub. czwartek nad ranem rozegrała się w Siemianowicach straszna tragedja rodzinna między małżonkami Rozalją i Franciszkiem Miklischami, między którymi od dłuższego czasu panowała niezgoda. Wiklisch po powrocie z pracy udał się na spoczynek. Wtedy Miklischowa zadała mu kilka uderzeń siekierą w głowę. Na krzyk nieszczęśliwego przybyli sąsiedzi i zawezwali policję, która aresztowała Miklischową. Miklisch po przewiezieniu do szpitala zmarł.

Z Pomorza.

Matka podejrzana o podpalenie mieszkania w którem zamknęła troje dzieci.

Dnia 10 bm. przytrzymaną została Cierpiałkowska Marja lat 24, zam. w Toruniu przy Chełmińskiej Szosie 117, jako silnie podejrzaną o umyślne podpalenie mieszkania, w którem zamknęła troje swoich małoletnich dzieci i sama zbiegła. Cierpiałkowską odstawiono do Sądu Grodzkiego w Toruniu.

Pelplin. (Głuchoniema pod kołami pociągu). Pewna głuchoniema z Janiszewa, idąca wzdłuż toru kolejowego została najechana przez pociąg towarowy, jadący z Bydgoszczy do Tczewa. Wypadek nastąpił około godziny 8,42 rano. Nieszczęśliwa kobieta doznała ciężkich obrażeń cielesnych, szczególnie na głowie. Została ona przeniesiona do szpitala w Pelplinie. Stan jej nie budzi obaw.

Chojnice. (Ujęcie morderczyni). Swego czasu donosiliśmy o wykryciu w pobliskiej Lipnicy potwornych zbrodni, dokonanych przez niejaką Jadwigę Lipowską, która zamordowała sześcioro swoich dzieci. Lipnowska zbiegła do Niemiec, została jednak aresztowana i obecnie wydana władzom polskim.

Brusy. (Wypadek samochodowy.) W ubiegłą niedzielę w godzinach popołudniowych wydarzyła się przy Zabnie mała katastrofa samochodowa. Szosa na miejscu tym ma nagły skręt, gdyż przechodzi tam tor kolejowy. Samochód, będąc w pełnym biegu, na skręcie uderzył o przydrożne drzewo, co spowodowało uszkodzenie samochodu. Szczęściem, że w samochodzie oprócz szofera nikt się nie znajdował. Szofer doznał jedynie lżejszych obrażeń cielesnych. Niefortunnego szofera wraz z samochodem odstawiono do Brus. Szofer był nieznanym i władał językiem rosyjskim.

Komierowo, pow. sępoleński. (Wypadek przy rżnięciu sieczki.) Podczas rżnięcia sieczki uderzył kołek wału zapędowego niedaleko pracującą dziewczynę tak silnie w głowę, że wdusił kość czaszki w mózg. Krwią zalana dziewczyna upadła na ziemię. Przywołany lekarz powiatowy dr. Szturm udzielił ofierze pierwszej pomocy i zarządził jej natychmiastowe przewiezienie do szpitala powiatowego w Więcborku. Dzięki bezwłocznie przeprowadzonej operacji udało się dziewczynę utrzymać przy życiu.

Turza, pow tczewski. (Z winy samolotu). W ub. piątek przelatywał od strony Gdańska samolot ponad miejscowością naszą przyczem tak zniżył lot, że wskutek warczenia motoru spłoszyły się konie od pługa, który prowadził p. Byczkowski i przez godzinę harcowały w polu zadając swemu gospodarzowi dotkliwe potłuczenia.

Chełmno. (Bójka w restauracji). W pewnej restauracji w Rynku, kilku godnych sobie gości przy kieliszku, poczęli się kłócić. Wynikła w końcu bójka, która dla jednego z obywateli pow. świeckiego, skończyła się nie bardzo dobrze. Zraniony został, on nożem, w głowę, oraz w palec u ręki.

Pożar. w czwartek, dnia 11 bm. około godz. 16-tej zaczął się palić wóz z słomą 8 Pułku Strz. Konnych na szosie Brzozowo-Chełmno. Słoma się spaliła a wóz zdołała dzielna miejscowa Straż Ogniowa uratować. Konie odprzęgnięto. Ogień powstał przez iskry od rozpalonej osi.

Julijusz de Gastyne.

Śmiertelny pocałunek

(Przekład z francuskiego).

(Ciąg dalszy). (44

Maussinier zawiązał rozmowę z państwem de Sepones. Kapitan widział, jak piękny inżynier zakręcał zwycięzko wąsa i prostował się przed Magdaleną, która uśmiechała się mile. Zbyt nawet mile, gdyż poczciwy Desbrousses, który ubóstwiał w milczeniu wdowę po przyjacielu, czuł wielki ból na widok Magdaleny, spoglądającej na ładnego chłopca z wcale nieukrywanem uwielbieniem.

— To coś nie na żarty idzie — mruczał do siebie.

Pomimo to, ufając nieograniczenie Magdalenie, po odjeździe państwa de Sepones, gdy oficerowie i inżynierowie wychodzili razem z Maussinierem, przyłączył się do nich i zgodził się nawet zjeść obiad w towarzystwie.

Inżynier był tem zachwycony; zdawało się, że bardzo wiele mu zależy na pozyskaniu sobie kapitana. Rozstali się też prawie jako dwaj przyjaciele.

— Do widzenia! — mówił Jan Desbrousses.

— Zobaczymy się napewno u pani de Lambresse! — zapewniał inżynier.

Rzeczywiście, wszyscy goście generałowej, spotkali się w dwa dni później u pani de Lambresse, w jej pałacu przy drodze do Etang laville o dwa kilometry od Wersalu. I tu w prawdziwie pańskiej siedzibie było pańskie przyjęcie.

Magdalena przybyła wcześnie z rodzicami i chętnie wyciągnęła rączkę inżynierowi, który uścisnął ją z szacunkiem. Notarjusz w tym czasie nie patrzał na państwa de Sepones, gdyż nie wiedzieli o zdaniu notarjusza o tej nowej znajomości. Ma się rozumieć, że i obie Perełki nie opuściły spotkania z inżynierem.

Tym razem inżynier był bardziej przedsiębiorczy. Odgadywał, że podobał się prawie całemu towarzystwu i bardzo zręcznie usiłował zyskać bardziej zażyłe stosunki.

Notarjusz nie zbliżał się jeszcze do inżyniera. Badał go z daleka, a przedewszystkiem starał się przeniknąć jego zamiary. Wkrótce nie było wątpliwości, że inżynier powziął jakieś zamiary względem osoby Magdaleny de Gaudran.

Jednocześnie podbijał serce córki i zdobywał sobie przychylność i życzliwość jej rodziców.

— Więc to tak! — mówił do siebie notarjusz. — Widzę, że szybkim krokiem dąży do tego, aby wejść do domu państwa de Sepones. Ręczę, że wkrótce usiadłby przy ich stole, gdyby mnie nie było!

Na nieszczęście, inżynier starając się o względy Magdaleny, zadawał ból jej przyjaciółce. Pan Pousterle jasnym swym umysłem spostrzegł prędko, że dla jego starszej córki inżynier nie był obojętnym, że cierpiała, widząc jego względem Magdaleny.

Notarjusz zasępił się srodze.

— To smutna historja! Jeżeli biedna moja Perełka zadurzy się w tym łajdaku, będę musiał przerwać to uczucie, pomimo, że sprawię ból mojej drogiej dziewczęce!... A widzę, że panienka już zawróciła sobie główkę i że marzy już zapewne o nim... Bo, w tym wieku miłość przychodzi, jak piorun!... Taka Magdalena już starsza i prawie wdowa, to co innego, ale moja Julcia! Wołałbym tego lisa zarznąć tępym nożem, aniżeli dopuścić do tego, by Perełka...

Przy podwieczorku inżynier znów nadskakiwał Magdalenie, a Biała Perełka połykała łzy. Zdaje się, że i notarjusz pierwszy raz w życiu miał ochotę zapłakać a jednocześnie czuł nieprzezwyciężoną chęć dotknąć pięścią twarzy pięknego inżyniera.

(Ciąg dalszy nastąpi).

KRONIKA

Chełmża, dnia 15 lipca 1929 roku.

Kalendarzyk.

Poniedziałek: Henryka. Marcelina
Wtorek: Matki Boskiej Szkapl.

NOCNY DYŻUR LEKARSKI.

Dyżur niedzielny i tygodniowy dla członków Pow. Kasy Chorych pełni w tym tygodniu p. dr. Przewoski.

DYŻUR NOCNY APTEK.

Dyżur nocny pełni „Apteka Nowa" p. Maliszewskiego.

— **Osobiste.** Z dniem 12-tym lipca skończył sekretarz p. Juljan Wiśniewski swój urlop wypoczynkowy i objął od soboty, 13 bm. urzędowanie.

— **Zielone gody.** W dniu wczorajszym związał ks. wik. Gabrych związek małżeński między konduktorem kolej. p. Ant. Ramowskim a długoletnią i pracowitą gospodynią p. Mellinowej, właścicielki majątku Kuczwały, panną Anną Ryńską z Chełmży. Ceremonja ślubna odbyła się w kościele pokatedralnym o godz. 17-tej. Z tej okazji życzymy nowożeńcom wszelkich pomyślności na drodze pożycia małżeńskiego, aby według przysięgi w zgodzie, miłości i wierności wytrwali do końca życia i doczekali szczęśliwie srebrnych godów. „Szczęść Boże młodej parze"!

— **Kręci się naokoło aż wpadnie w pułapkę.** Jak nam donoszą morderca ofiar pod Ostarszewem Leon Makselon kręci się gdzieś w okolicy Chełmży. Będzie on tak okrążał długo pułapkę, aż jednak sięgnie go surowa ręka sprawiedliwości i wymierzy mu odpowiednią karę.

— **Przedłużenie okresu pobierania zasiłków.** „Monitor Polski" (nr. 156) zawiera rozporządzenie min. pracy i op. społecznej, w myśl którego dla tych bezrobotnych robotników, którzy do dnia 31 lipca 1919 roku włącznie wyczerpali lub wyczerpią zasiłki z funduszu bezrobocia w ciągu całego okresu, ustalonego w ust. 1 art. 13 ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, przedłuża się wymieniony okres do 17 tygodni w następujących powiatach wojew. pomorskiego.

W m. Toruniu, w m. Grudziądzu, w m. Gdyni w powiatach: toruńskim, starogardzkim, tucholskim, brodnickim, tczewskim, chojnickim, wąbrzeskim, chełmińskim, kartuskim, świeckim, lubawskim, sępoleńskim, kościerskim, gniewskim, grudziądzkim, działdowskim i morskim.

— **Pomorski Komitet wojewódzki wystawy prac kobiet** zwraca się do wszystkich Pań, które mają żetony do rozsprzedaży, ażeby żetonów nie zwracały i z wytrwałością starały się je rozsprzedać, gdyż sytuacja finansowa Komitetu Głównego jest bardzo ciężka.

— **Właścicielom samochodów oraz szoferom pod uwagę.** Zwracamy wszystkim pp. właścicielom samochodów i szoferom uwagę, iż jazda w mieście z otwartą rurą wydechową oraz użytek syreny jest surowo wzbronione. Również zakazane jest próbowanie motorów w porze nocnej. Niestosujący się do powyższych przepisów karze się grzywną.

— **Nowe przepisy o prawach publicznych dla szkół prywatnych.** Z nowym rokiem szkolnym obowiązywać będzie nowe rozporządzenie o prawach publiczności dla zakładów prywatnych. W szczególności dotyczy ono nadawania praw szkół państwowych szkołom średnim ogólnokształcącym i seminarjum nauczycielskim — prywatnym. Według nowych przepisów będą istniały trzy kategorje zakładów prywatnych: Z pełnemi prawami szkół państwowych, z niepełnemi i nieposiadające wogóle żadnych praw.

Równocześnie nowe rozporządzenie min. W. R. i O P ma na celu podniesienie nauki i metod wychowania młodzieży. Szereg zarządzeń zabezpiecza rodziców i młodzież przed wyzyskiem niesumiennością kierownictwa zakładu oraz broni przed osłabieniem poczucia państwowego i lojalności wobec praw Rzeczypospolitej.

— **Kronika policyjna.** Tutejsze władze policyjne spisały w dniu wczorajszym 3 protokóły karne, za przekroczenie przepisów administracyjno-policyjnych.

Morderstwo na zabawie w Kamionkach.

Kamionka, 14. 7. Donoszą nam, że ub. nocy popełniono tu wielkie morderstwo, powstałe na odbywającej się się tam zabawie około godz. 24-tej. Ofiarą padli podobno dwaj młodzieńcy oraz wójt tamtejszy został zraniony. Bliższe szczegóły podamy w numerze następnym.

— **W ubiegłą niedzielę** odbyło się zakończenie strzelania tutejszego Związku Podoficerów Rezerwy. Z powodu braku miejsca sprawozdanie oraz wynik strzelania i podział nagród podamy w numerze najbliższym.

— **Idea rozszerzania samowystarczalności krajowej.** Z ramienia Pomorskiego Komitetu popierania przemysłu krajowego odbywają 2 delegaci Jan Wygoda i Bronisław Górecki podróż naokoło Polski pieszo w celach propagowania samowystarczalności krajowej. Nasi podróżni zwiedzili już prawie wszystkie miasta pomorskie i niektóre wielkopolskie i w dniu wczorajszym przybyli do naszego grodu chełmżyńskiego, odwiedzając zarazem tut. Magistrat, poważniejsze sklepy i firmy oraz redakcję „Przeglądu Pomorskiego".

— **Nowe przepisy dla piekarń.** Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało nowe przepisy dla piekarń. Według tych przepisów do ciasta wolno używać tylko wody filtrowanej. Dodawanie jakichkolwiek środków chemicznych do ciasta jest wzbronione.

Piekarze i osoby zatrudnione w piekarniach muszą być ubrane w białą odzież i białe fartuchy.

Piekarnie można urządzić tylko na suchym gruncie i przy każdej piekarni musi być specjalny śpichlerz dla przechowania mąki. Mąkę można przechowywać jedynie w workach z czystego płótna.

Do pieczywa wolno używać tylko olejów naturalnych.

Na nieprzestrzegających wyżej wymienionych przepisów nakładać się będzie kary do 1000 zł. i aresztu do 3 miesięcy.

— **Żydzi handlują świętemi obrazami.** Już od dłuższego czasu kręcą się po Pomorzu i w Wielkopolsce agenci, którzy sprzedają obrazy święte, przedstawiające życie Chrystusa i Matki Boskiej. Obrazy te produkuje masowa f-ma „Unja" w Częstochowie, która posiada swoją składnicę nawet w Toruniu. Jak się okazuje, że firma ta jest nawskroś żydowska, która, dobrze wiedząc o tem, że ludność Pomorza i Wielkopolski okazuje niezwykłe przywiązanie do religji, robi na tych obrazach dobry interes.

Zwracamy przeto uwagę wszystkim naszym czytelnikom na tę bezczelność żydowską. Żydzi nienawidzący żywiołowo naszej religji, dla interesu uprawiają handel obrazami katolickiemi, profanując tem samem najświętsze nasze uczucia religijne. Nową tę prowokację powinniśmy konsekwentnie odeprzeć!

— **W ubiegłą niedzielę** odbyło się miesięczne zebranie Związku Hallerczyków w salce „Konkordja". Obrady zagaił prezes drh. Piasecki, poczem sekr. drh. Sakiewicz odczytał protokół z ostatniego zebrania. Po odczytaniu rozkazu chorągwi Pomorskiej nastąpiło sprawozdanie wiceprezesa drh. Grabskiego, który oświadczył, że nie ma z czego składać sprawozdawca z powodu niestawienia się na zebranie z winy zarządu, który go też bez powodu na ostatniem zebraniu w czynnościach zawiesił. Po żywej dyskusji między zarządem a drh. Grabskim zniesiono zawieszenie przyznając drh. Grabskiemu pełne prawa członkowskie.

W związku z mającą się odbyć uroczystością poświęcenia sztandaru (11 sierpnia) wybrano komitet zabawowy, w skład którego weszli druhowie: W. Grabski, Kasprowicz Ant., Szczutkowski, Jesionowski, Pelpliński i Sakiewicz. Na przewodniczącego wybrano przez tajne głosowanie drh. Pelplińskiego.

Pod dalszym punktem wybrano poczet sztandarowy do którego wybrano drh.: Kasprowicz Ant. jako chorążego, Krajczewskiego i Sakiewicza jako podchorążych.

Omawiając szeroko całą uroczystość apelował prezes do członków, by się przyczynili do tego i opodatkowali się każdy po 5 zł., na co się też jednogłośnie zgodzono.

Wybrano następnie członków na poszczególne stanowiska przy grach podczas koncertu i utrzymywania porządku w sali w czasie tańca.

We wolnych głosach przemawiali druhowie Krajczewski, Trzciński, Lewandowski i inni. Po wyczerpaniu porządku dziennego zamknął prezes obrady hasłem „Cześć".

Cześć osadnikom!

W niedzielę, dnia 14. bm. odbyło się w sali „Restauracji Obywatelskiej" p. Brzuskiewicza zebranie Związku Osadników przy obecności 24 członków.

W zastępstwie prezesa śp. Karola Świackiego, którego pamięć uczczono przez powstanie, zagaił obrady prezes powiatowy p. pułk. Ziegler z Kuchni, witając wszystkich przybyłych na powyższe zebranie.

Z kolei p. Zieliński z Kuchni wygłosił obszerny i treściwy referat o zbliżających się wyborach do Rady Miejskiej. Referent zaznaczył, że pomimo 10-ciu lat istnienia w miejscu, Związek nie posiadał jeszcze swego przedstawiciela w tym ważnym organie, który może ukoić niejedne bolączki Osadników — w Radzie Miejskiej.

Z inicjatywy tow. Kupców Samodzielnych — zaznaczył prelegent — wyłoniła się wspaniała myśl połączenia wszystkich warstw płacących podatki w jeden silny blok wyborczy, gdzie dla osadników przeznaczono dwa miejsca.

Nieodzownem jest — powiedział mówca — aby Związek posiadał swych przedstawicieli w Radzie Miejskiej, lecz trzeba wybrać na to stanowisko ludzi pracowitych, sumiennych, ludzi z odpowiednim wykształceniem, którzyby władali językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie, a co najważniejsza, przedstawicieli takich, którzy pracują w roli i znają bolączki osadników.

Po skończonym referacie przewodniczący pułk, Ziegler zarządził 15-minutową przerwę przed głosowaniem.

W dyskusji nad wyborem zabierali głos pp. przewodniczący pułk. Ziegler, Zieliński referent, Ordon z Archidjakonki, Nowicki z Bielczyn, Zachara z Wybudowania, Przybyło z Wybudowania, Steller z Kuchni i inni.

Ostatecznie wybrano 2 kandydatów pp. Zielińskiego (23 głosy) i Przybyłę (17 głosów).

Po dokonaniu aktu głosowania prezes zachęcał, by Osadnicy, ojcowie, matki, synowie, córki i służba, uprawniona do głosowania, wzięła w niem gremjalny udział.

W dalszym ciągu zabrał głos p. Charasim, proponując wybrać jeszcze 2 zastępców, którzyby w razie jakiegoś wypadku mogli kandydatów zastąpić; zastępcami wybrano pp. Bonieckiego z Archidjakonki i Ordona z Archidjakonki. Po omówieniu innych jeszcze kwestyj formalnych (zwołanie zebrania przedwyborczego, urządzanie oddzielnych zebrań w wioskach itd.) przystąpiono do dalszego punktu do omówienia osad rentowych wieczystych. Przewodniczący podał do wiadomości, że osady z rentą wieczystą trzeba zamienić na amortyzacyjną i w tym kierunku poczynił już odpowiednie kroki. W tej sprawie zabrał głos p. Charasim, oświadczając, że renty się nie wypłacą, gdyż osadnicy spłacają procenty, a kapitały pozostają nienaruszone. Dalej przemawiali p. Zachara i inni.

W dalszym punkcie przewodniczący odczytał rezolucję z Min. Skarbu w sprawie podatku od nieruchomości od 1924—28 r., w której Min. donosi, że mniej zamożni mogą stawić wniosek do Magistratu o spłacanie ratalne lub o umorzenie; podał również do wiadomości, że osady z wyjątkiem 3 zostały anulowane. Reszta będzie anulowana za 3 miesiące.

Na miejsce zmarłego prezesa wybrano głową Związku p. Bonieckiego z Archidjakonki, wice prezesem p. Zielińskiego z Kuchni.

Po wyczerpaniu porządku dziennego prezes p. Boniecki solwował zebranie pochwaleniem Pana Boga około godz. 2-giej po poł.

Ruch towarzystw.

Baczność Bracia Kurkowi! W poniedziałek, dnia 15 bm. o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się w „Hotelu Pomorskim" **nadzwyczajne walne zebranie** Bractwa Kurkowego. Z powodu spraw ważnych i nie cierpiących zwłoki, przybycie wszystkich członków konieczne Zarząd.

Obywatele-Wyborcy!

Zbliża się czas wyborów do Rady Miejskiej! Listy wyborcze są wyłożone w biurach Magistratu pokój nr 15., **od 15 do 30 lipca** codziennie od godz. 10 do 1-ej. Czas wyłożenia list jest bardzo krótki, przeto jest bezwzględnie obowiązkiem każdego obywatela-wyborcy, sprawdzić **niezwłocznie**, czy jest do listy zapisany. Prosimy przeto **nie zwlekać** z wypełnieniem tak ważnego obowiązku, **i spiesznie** listy wyborcze badać! W wypadkach spornych udzieli niżej podpisany Komitet wyjaśnień.

Komitet Wykonawczy

Zjednoczonego Komitetu Wyborczego-Chrześcijańsko-Narodowego

SEKRETARJAT: ul. Paderewskiego 23.

Srebro i złoto

oraz **monety**

kupuje po najwyższej cenie dziennej

Gołębiewski

Zakład zegarmistrzowski i złotniczy Rynek 14

Wydzierżawię

piwnicę

jako

warsztat

Zgłoszenia:

Otto Knodel

Bydgoska Garbarnia i Białoskórnia

Bydgoszcz Jasna 17

Przyjmuje do garbowania na rindboksy-Bokskalf, ałonówki, oraz garbuje wszelkie skóry z włosem.

Pumpa

żelazna, 12 mtr. długa. **Pług** 4-ro skibowy i **pług** zwykły zaraz na sprzedaż

Hallera 7.

PIEGI

żółte plamy, opaleniznę, usuwa pod gwarancją, bieli skórę, **aptekarza**

Jana Gadebuscha

AXELA-KREM

1/2 słoika 2,50 zł. 1/1 słoik 4,50 zł., do tego mydło „Axela“ 1 kawałek 1,25 zł.

Do nabycia w aptekach, drogerjach, składach aptecznych i perfumerjach lub wprost w firmie

J. Gadebusch Poznań, ul. Nowa 7.

Godła państwa

ustawą zatwierdzone

w cenie 15.— zł. sztuka dla szkół i władz

poleca

Księgarnia Druk. Przem.

Franciszek Miemczyk

Tel. 72. **Chełmża**, Rynek bednarski.

Wzór oglądać można w oknie wystawowem.

Reklama dźwignią handlu!

Posiadaczom

Radjo-aparatów

podaję niniejszem do wiadomości, **że ładuję i reperuję**

AKUMULATORY

oraz dostarczam takowe po cenach fabrycznych

Filip Kowalski Zakład ślusarski i elektrotechniczny ul. Szewska 51.

Fabrykacja czapek

urzędniczych, wojskowych i szkolnych, **Przybory mundurowe** poleca

H. Bunn i Syn

Bydgoszcz

ul. Gdańska nr. 153

Wysyłka pozamiejscowa

Kosy i sierpy znane najlepszej marki

Pleszewianka każda sztuka pod gwarancją

Łopaty, widły, szpadle

Podkowy podkowce

Młotki do tłuczenia kamieni

Gwoździe wszelkiego rodzaju

Wagi do ważenia owocu

Łańcuchy wszelkiego rodzaju i pastwiskowe.

Wszelkie **okucia budowlane** i **narzędzia dla rzemieślników**, jako sprzęty domowe i kuchenne poleca po najniższych cenach

Wojciech Balcerowicz

Chełmża, Rynek 13.

DLA SMAKOSZY!!!

Cukierki, Czekolady, Keksy, Konfekty

poleca

Wiktor Olszewski

Toruńska 36.

Nauki

księgowości, korespondencji i stenografji udziela

G. Vorreau

rewizor ksiąg

Bydgoszcz

ul. Jagiellońska 14.

GDZIE można tanio otrzymać DRUKI?

Łatwo i wiele pieniędzy oszczędzisz **Otrzymasz na każdy czas!**

szybko i tanio!!!

Druki rozmaitego koloru! Plakaty! Uwiadomienia ślubne, zaproszenia, wizytówki, Urzędowe i prywatne! jako i wszelkiego rodzaju formularze, listy, koperty dla przemysłu i kupiectwa.

Gdzie? W „DRUKARNI PRZEMYSŁOWEJ“

Fr. Miemczyka w Chełmży, Rynek Bedn. róg Hallera